

bort fra Skoleuddannelsen og fører dem hen til Døvelser, som de langt fra ere modne til endnu at gjenemgaae, saa gaaer det ikke frem, men tilbage med dem, og, naar man saa bagefter igjen skal tage fat paa den afbrudte Uddannelse, saa gaaer der en lang Tid med til atter at indvinde det, som virkelig er blevet forspildt. Dette vil nu navnlig blive Tilfældet iaar, hvor der falder en Exerceertid, inden Uddannelsen er færdig. Der har derhos i en længere Række af Aar gjort sig et Princip gjældende, som har trængt sig ind og er blevet saa temmeligt gjældende, og som tildeels har virket uheldigt. Tidligere havde vi nemlig, om jeg saa tør kalde det, en Stamme af mange dygtige Soldater, der vare indøvede i længere Tid; jeg vil i Forbigaaende dertil sige, at vore Folk ere saa lærvillige og saa rare at have med at gjøre, at der vistnok er meget saa af deres Overordnede, som ikke vide at sætte Priis paa den gode Villie og de gode Evner, som ere tilstede hos dem, ligesom paa, at man let faaer dem til at adlyde. Men istedetfor den Stamme af vel uddannede Soldater, som vi tidligere havde, har man nu, for at spare paa Omkostningerne og for at faae en forøget Styrke, i de senere Aar ladet indkalde flere Folk og givet dem en løsere Uddannelse. Dette kunde der nu efter min Mening egentlig ikke være Noget iveien for, saalænge som man havde en Stamme af Soldater, som man kunde sætte de Njindskalte ind imellem, thi saa kom disse snarere med ved de praktiske Døvelser. Men i Aarenes Løb er, som sagt, den ældre Stamme, som havde en ordentlig Uddannelse, bleven mindre og mindre, medens Antallet af dem, som have faaet en mindre grundig Uddannelse, er blevet større og større, men dette kan dog virkelig ikke gaae i Tidens Længde; at vedblive paa samme Maade maa efter min Mening blive umuligt, naar man kommer ud over en vis Grændse. — Der er fremkommet en Udtalesse i det andet Thing, som jeg navnlig ved denne Leilighed ikke kan lade være at imødegaae, da den ikke blev imødegaaet paa det Sted, hvor jeg ansaae det for rigtigst, at den skulde imødegaaes. Det er nemlig blevet sagt, at efter Planen af 1842 skulde Folkenes Døvelser indskrænke sig til 1 af 4 Dage, saaledes at man

altsaa, ved at holde Folkene inde i to Aar til Tjeneste, i Virkeligheden i Reglen kun brugte et halvt Aar til deres Uddannelse. Hvis dette var vigtigt, ja, saa skulde jeg være den første til at indrømme, at saa kunde vi ikke nu bruge et halvt Aar, thi vore Folks Uddannelse er gaaet saaledes fremad, at jeg ganske vist indrømmer, at vi nu bruge langt kortere Tid der til end tidligere. Men hiin Paaastand er aldeles feilagtig. Det var nemlig ikke efter Planen af 1842, at vi havde Folkene inde i to Aar og kun 1 Dags Døvelse af 4; men det var netop før 1842, at det var saa, og det var Planen af 1842, der raadede Bod paa, at Folkene skulde ligge 2 Aar til Tjeneste med kun 6 Maaneders Uddannelse. Før den Tid stode de 1½ Aar paa Hjørnet af Østergade eller Bredgade, og man havde Underofficerer til at holde Control med dem, idet de tildeels skulde leve af at sjioue paa Gaden. De Tider ere, Gud ske Lov, nu forsvundne, men det var Planen af 1842, der raadede Bod derpaa. Efter den Tid fik vi Folkene ind til en fast og ordentlig Uddannelse, og det bedste Beviis paa, hvad Uddannelse vil sige, troer jeg, at vi havde i 1848, da vor lille, men jeg tør sige, Hærnearmee rykkede ud; det viste sig da, hvorledes den var uddannet, og hvorledes den kunde taale Udvidelse i videste Grad uden at stades derved. Det var den gamle Stamme, der var Grund til, at den dengang kunde taale Udvidelse, men det laa tildeels ogsaa hos Befalingsmændene. — Det er ganske vist, at vi ikke nu behøve fuldt saa lang en Uddannelses-tid som tidligere, men saa maa der vel at mærke ogsaa gives Folkene Leilighed til senere at komme ind igjen og ved Repetitionscurfus opfriske det tidligere Lærte. Men jeg maa paa den anden Side bestemt fastholde, at der er en Grændse for Indskrænkningen af Uddannelses-tiden, og jeg troer rigtignok, at det vilde være i høi Grad ubilligt, om man ikke vilde lægge en lille Smule Vægt paa deres Mening derom, som have Erfaring og det mange Aars Erfaring i den Retning. Det skulde dog være forunderligt, om alle disse Mænd skulde være i den Grad — jeg vil sige — Stokmilitaire, at de ikke skulde ville lufte Dinene op for, hvad Tiden i saa Henseende forlanger. Jeg kan